

Legislatívne novinky

16. až 30. apríl 2026

POTRAVINÁRSKA
KOMORA
SLOVENSKA

Obsah

Legislatívne novinky	1
Predbežné informácie	4
Pripravuje sa nariadenie vlády o poskytnutí podpory v sektore mlieka a bravčového mäsa	4
Pripravuje sa návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 81/2025 Z. z. v súvislosti s EUDR	4
Legislatívne procesy	4
Návrh zákona o nových psychoaktívnych látkach	4
Návrh zákona, ktorým sa dopĺňa zákon o omamných látkach, psychotropných látkach a prípravkoch.....	5
Informačný systém o technických predpisoch (TRIS)	5
Vyhlásené akty vo Vestníku Európskej únie.....	5
Zmeny pokiaľ ide o naliehavé zabitie domácich kopytníkov mimo bitúnku.....	5
Pridelenie pomoci Únie členským štátom na školské ovocie a zeleninu a školské mlieko na obdobie od 1. augusta 2026 do 31. júla 2027.....	6
Vymenovanie zástupcov členských štátov za členov a náhradníkov správnej rady Európskeho úradu pre bezpečnosť potravín	6
Zmeny v Dohode medzi Európskou úniou a Islandom o ochrane zemepisných označení poľnohospodárskych výrobkov a potravín	6
Núdzová finančná podpora pre poľnohospodárske sektory postihnuté nepriaznivými poveternostnými udalosťami v Bulharsku, Estónsku a Maďarsku	6
Opätovné otvorenie antidumpingového prešetrovania týkajúceho sa dovozu lyzínu s pôvodom v Čínskej ľudovej republike.....	7

Uloženie predbežného antidumpingového cla na dovoz hrachovej bielkoviny s pôvodom v Čínskej ľudovej republike.....	7
Začatie revízneho prešetrovania pred uplynutím platnosti antidumpingových opatrení uplatniteľných na dovoz glutamanu sodného s pôvodom v Čínskej ľudovej republike a Indonézii.....	7
Osobitné opatrenia na kontrolu afrického moru ošípaných	7
Núdzové opatrenia v súvislosti s výskytom ohnisk vysokopatogénnej aviárnej influenzy	8
Núdzové opatrenia v súvislosti so slintačkou a krívačkou.....	8
Núdzové opatrenia v súvislosti s výskytom ohnisk pseudomoru hydiny v Poľsku	8
Núdzové opatrenia v súvislosti s kiahňami oviec a kiahňami kôz v Grécku	9
Núdzové opatrenia v súvislosti s infekciou vírusom nodulárnej dermatitídy.....	9
Maximálne hladiny rezíduí farmakologicky účinných látok.....	9
Maximálne hladiny rezíduí pesticídov.....	9
Politika kvality Európskej únie.....	10
Nové legislatívne akty v sektore vinohradníctva a vinárstva	10
Prebiehajúce riadne legislatívne procesy EÚ	11
Návrh smernice pokiaľ ide o zjednodušenie a posilnenie požiadaviek na bezpečnosť potravín a krmív.....	11
Návrh nariadenia, ktorým sa stanovuje rámec opatrení na posilnenie odvetví biotechnológií a biovýroby v Únii	11
Návrh nariadenia o zmenách ekologickej poľnohospodárskej výroby	12
Návrh nariadenia, ktorým sa mení nariadenie o spoločnej organizácii trhu	12
Návrh nariadenia o rastlinách získaných určitými novými genómovými technikami a potravinách a krmivách z nich.....	13
Návrh nariadenia o ochrane zvierat počas prepravy a s ňou súvisiacich činností.....	13
Návrh smernice o tvrdeniach týkajúcich sa životného prostredia	13
Európska komisia	13
Komisia prijíma opatrenia na podporu výrobcov cukru v EÚ uprostred tlaku na trhu	13
Akútna potravinová neistota a podvýživa zostávajú alarmujúco vysoké, keďže krízy sa prehĺbujú	14
Výskum odhalil rozsiahle znečistenie „večnými chemikáliami“ v povodí Dunaja.....	15
Jednorazové plasty: Desať krajín predbehlo plánované ciele zberu.....	15
Bola zverejnená spätná väzba: Ovocné šťavy so zníženým obsahom cukru – špecifické pomocné látky povolené v procese kvasenia kvasníc	16
Bola zverejnená spätná väzba: Olivový olej – zmeny v kontrolách zhody pre obchodné normy olivového oleja	16

Bola zverejnená spätná väzba: Olivový olej – zmeny v obchodných normách	16
Bola zverejnená spätná väzba: Bezpečnosť potravín a krmív – zjednodušený súhrn	17
Bola zverejnená spätná väzba: Zákon o biotechnológiách.....	17
Pokračuje spätná väzba: Produkty získané z vedľajších živočíšnych produktov ako zložky v hnojivých produktoch EÚ.....	17
Európsky hospodársky a sociálny výbor	17
Európska rada.....	19
Európsky parlament.....	20
Zasadnutie pléna Európskeho parlamentu.....	20
Zasadnutie výboru SANT	20
Európsky úrad pre bezpečnosť potravín.....	21
Hodnotenie skupiny aróm 82, revízia 2 (FGE.82Rev2): Zohľadnenie epoxidov hodnotených JECFA	21
Ďalší vývoj a aktualizácia databázy chemických nebezpečenstiev úradu EFSA: OpenFoodTox 3.0	21
Monitorovacia správa Európskej únie o potravinárskych prídavných látkach a arómach z roku 2024 (1. pilotný projekt)	22
Možné zosúladenie dohľadu EÚ nad BSE s novými ustanoveniami WOA.....	22
Parametre prieskumu na podporu návrhu detekčného prieskumu pre <i>Dendrolimus sibiricus</i>	23
Workshop o hodnotení bezpečnosti bielkovín v potravinách a krmivách – Alternatívne metódy a prístupy	23

Predbežné informácie

Pripravuje sa nariadenie vlády o poskytnutí podpory v sektore mlieka a bravčového mäsa

Bola zverejnená predbežná informácia o príprave návrhu nariadenia vlády Slovenskej republiky o poskytnutí podpory v sektore mlieka a bravčového mäsa (**PI/2026/105**). Cieľom návrhu nariadenia vlády je zabezpečiť poskytnutie finančnej podpory na zmiernenie nepriaznivých dôsledkov v sektore mlieka a bravčového mäsa spôsobených výskytom ochorenia slintačka a krívačka v Slovenskej republike v období od 21. marca 2025 do 4. apríla 2025. Predpokladaný dátum začiatku pripomienkového konania je **máj 2026**. Viac o predbežnej informácii je zverejnené tu:

<https://www.slov-lex.sk/elegislativa/legislativne-procesy/SK/PI/2026/105>

Pripravuje sa návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 81/2025 Z. z. v súvislosti s EUDR

Bola zverejnená predbežná informácia o príprave Návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 81/2025 Z. z., ktorým sa zabezpečuje vykonávanie niektorých opatrení Európskej únie na zmiernenie globálneho odlesňovania a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony v znení zákona č. 416/2025 Z. z. (**PI/2026/102**). Cieľom navrhovanej právnej úpravy je zosúladienie zákona č. 81/2025 Z. z., ktorým sa zabezpečuje vykonávanie niektorých opatrení Európskej únie na zmiernenie globálneho odlesňovania a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony v znení zákona č. 416/2025 Z. z. s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2025/2650 z 19. decembra 2025, ktorým sa mení nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/1115, pokiaľ ide o určité povinnosti hospodárskych subjektov a obchodníkov. Nariadením (EÚ) 2025/2650 sa zjednodušujú niektoré postupy a povinnosti dotknutých hospodárskych subjektov a obchodníkov a zároveň sa zavádzajú nové kategórie dotknutých hospodárskych subjektov, pri ktorých sa predpokladá nižší rozsah povinností. Navrhovaná novela najmä aktualizuje terminológiu zákona č. 81/2025 Z. z. a skutkové podstaty priestupkov a iných správnych deliktov vrátane poznámok pod čiarou v súlade so znením nariadenia (EÚ) 2025/2650. Súčasne sa v záujme vyššej právnej istoty dotknutých subjektov navrhujú vybrané úpravy podmienok štátneho dozoru, ktoré vyplynuli z aplikačnej praxe pri výkone štátneho dozoru v oblasti uvádzania dreva na trh. Predpokladaný dátum začiatku pripomienkového konania je **jún 2026**. Viac o predbežnej informácii je zverejnené tu:

<https://www.slov-lex.sk/elegislativa/legislativne-procesy/SK/PI/2026/102>

Legislatívne procesy

Návrh zákona o nových psychoaktívnych látkach

Prebieha pripomienkové konanie.

Materiál na pripomienkovanie je zverejnený tu:

<https://www.slov-lex.sk/elegislativa/legislativne-procesy/SK/LP/2026/202/sprievodne-dokumenty?stadiumUuid=d086249f-70d8-4488-9a50-66312d2e2f71>

Do 19. mája 2026 prebieha medzirezortné pripomienkové konanie k návrhu zákona o nových psychoaktívnych látkach a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Cieľom návrhu zákona je vytvoriť samostatný a ucelený právny rámec pre kontrolu nových psychoaktívnych látok,

skupín nových psychoaktívnych látok a látok imitujúcich omamné látky a psychotropné látky, ktorý umožní rýchlu a flexibilnú reakciu na dynamický vývoj na drogovom trhu a prispeje k ochrane verejného zdravia a bezpečnosti obyvateľstva Slovenskej republiky. Viac informácií o legislatívnom procese je zverejnených tu:

<https://www.slov-lex.sk/elegislativa/legislativne-procesy/SK/LP/2026/202>

Návrh zákona, ktorým sa dopĺňa zákon o omamných látkach, psychotropných látkach a prípravkoch

Pripomienkové konanie bolo skončené.

Materiál na pripomienkovanie je zverejnený tu:

<https://www.slov-lex.sk/elegislativa/legislativne-procesy/SK/LP/2026/182/sprievodne-dokumenty?stadiumUuid=66d4f89b-3c28-43bf-89fb-f86e5c39714e>

Do 28. apríla 2026 prebiehalo medzirezortné pripomienkové konanie k návrhu zákona, ktorým sa dopĺňa zákon č. 139/1998 Z. z. o omamných látkach, psychotropných látkach a prípravkoch v znení neskorších predpisov. Cieľom návrhu zákona je zabezpečiť súlad vnútroštátnej právnej úpravy so záväzkami vyplývajúcimi z práva Európskej únie a zároveň posilniť efektívnosť regulačného rámca v oblasti kontroly psychotropných látok prostredníctvom ich zaradenia do zoznamu látok podliehajúcich osobitnému režimu kontroly. Viac informácií o legislatívnom procese je zverejnených tu:

<https://www.slov-lex.sk/elegislativa/legislativne-procesy/SK/LP/2026/182>

Informačný systém o technických predpisoch (TRIS)

17. apríla 2026 bola **Chorvátskom** zverejnená zmena špecifikácie výrobku „**Dokazana kvalita**“ (**Overená kvalita**) – **hovädzie mäso**. Oznámenie je zverejnené tu:

<https://technical-regulation-information-system.ec.europa.eu/sk/notification/27847>

22. apríla 2026 bolo **Tureckom** zverejnené Komuniké Tureckého potravinového kódexu o zmene komuniké **o chlebe a chlebových výrobkoch**. Oznámenie je zverejnené tu:

<https://technical-regulation-information-system.ec.europa.eu/sk/notification/27877>

22. apríla 2026 bolo **Tureckom** zverejnené Komuniké Tureckého potravinového kódexu o zmene komuniké **o pšeničnej múke**. Oznámenie je zverejnené tu:

<https://technical-regulation-information-system.ec.europa.eu/sk/notification/27876>

Vyhlásené akty vo Vestníku Európskej únie

Zmeny pokiaľ ide o naliehavé zabitie domácich kopytníkov mimo bitúнку

V Úradnom vestníku EÚ bolo zverejnené Delegované nariadenie Komisie (EÚ) **2026/252** z 2. februára 2026, ktorým sa mení príloha III k nariadeniu Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 853/2004, pokiaľ ide o naliehavé zabitie domácich kopytníkov mimo bitúнку. Zmeny sú uvedené v článku 1 Delegovaného nariadenia Európskej komisie. Delegované nariadenie Európskej komisie nadobudne účinnosť **7. mája 2026**. Text Delegovaného nariadenia Európskej komisie je zverejnený tu:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=CELEX%3A32026R0252&qid=1777813665514>

Pridelenie pomoci Únie členským štátom na školské ovocie a zeleninu a školské mlieko na obdobie od 1. augusta 2026 do 31. júla 2027

V Úradnom vestníku EÚ bolo zverejnené Vykonávacie rozhodnutie Komisie (EÚ) **2026/873** z 21. apríla 2026, ktorým sa stanovuje definitívne pridelenie pomoci Únie členským štátom na školské ovocie a zeleninu a školské mlieko na obdobie od 1. augusta 2026 do 31. júla 2027 a ktorým sa mení vykonávacie rozhodnutie (EÚ) 2025/680. V Prílohe k Vykonávaciemu rozhodnutiu sú zverejnené sumy pre jednotlivé členské štáty. Text vykonávacieho rozhodnutia je zverejnený tu:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=CELEX%3A32026D0873&qid=1777813665514>

Vymenovanie zástupcov členských štátov za členov a náhradníkov správnej rady Európskeho úradu pre bezpečnosť potravín

V Úradnom vestníku EÚ bolo zverejnené **Rozhodnutie Rady z 27. apríla 2026**, ktorým sa vymenúvajú zástupcovia členských štátov za členov a náhradníkov správnej rady Európskeho úradu pre bezpečnosť potravín. Za členov a náhradníkov správnej rady Európskeho úradu pre bezpečnosť potravín na zastupovanie členských štátov na obdobie od 1. júla 2026 do 30. júna 2030 sa týmto vymenúvajú za Slovenskú republiku ako člen **pán Martin Chudý** a ako náhradník **pán Martin Polovka**. Text rozhodnutia Rady je zverejnený tu:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=CELEX%3A32026D02583&qid=1777813665514>

Zmeny v Dohode medzi Európskou úniou a Islandom o ochrane zemepisných označení poľnohospodárskych výrobkov a potravín

V Úradnom vestníku EÚ bolo zverejnené **Rozhodnutie Komisie z 15. apríla 2026**, ktorým sa v mene Európskej únie schvaľujú zmeny časti A prílohy I a zmeny prílohy II k Dohode medzi Európskou úniou a Islandom o ochrane zemepisných označení poľnohospodárskych výrobkov a potravín. Rozhodnutie nadobudne účinnosť **7. mája 2026**. Text Rozhodnutia je zverejnený tu:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=CELEX%3A32026D02281&qid=1777813665514>

Núdzová finančná podpora pre poľnohospodárske sektory postihnuté nepriaznivými poveternostnými udalosťami v Bulharsku, Estónsku a Maďarsku

V Úradnom vestníku EÚ bolo zverejnené Vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) **2026/847** zo 16. apríla 2026, ktorým sa stanovuje núdzová finančná podpora pre poľnohospodárske sektory postihnuté nepriaznivými poveternostnými udalosťami v **Bulharsku, Estónsku a Maďarsku** v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1308/2013. Pre Bulharsko, Estónsko a Maďarsko je k dispozícii pomoc Únie v celkovej výške 21 500 000 EUR na poskytnutie výnimočnej podpory poľnohospodárom za podmienok stanovených v tomto nariadení. Výdavky Únie vynaložené v súlade s týmto nariadením nepresiahnu celkovú sumu: 7 400 000 EUR v prípade Bulharska; 3 300 000 EUR v prípade Estónska; 10 800 000 EUR v prípade Maďarska. Text Vykonávacieho nariadenia je zverejnený tu:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=CELEX%3A32026R0847&qid=1777813665514>

Opätovné otvorenie antidumpingového prešetrovania týkajúceho sa dovozu lyzínu s pôvodom v Čínskej ľudovej republike

V Úradnom vestníku EÚ bolo zverejnené Oznámenie o opätovnom otvorení antidumpingového prešetrovania týkajúceho sa **dovozu lyzínu** s pôvodom v Čínskej ľudovej republike (C/2026/2805). Dotknutým výrobkom je lyzín a jeho estery, ich soli a kŕmne doplnkové látky, v sušine pozostávajúce z najmenej 68 hmotnostných %, ale najviac 80 hmotnostných % L-lyzín sulfátu, a najviac 32 hmotnostných % iných zložiek, ako sú sacharidy a iné aminokyseliny, s pôvodom v Čínskej ľudovej republike. Text oznámenia je zverejnený tu:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=CELEX%3A52026XC02557&qid=1777813665514>

Uloženie predbežného antidumpingového cla na dovoz hrachovej bielkoviny s pôvodom v Čínskej ľudovej republike

V Úradnom vestníku EÚ bolo zverejnené Vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) **2026/916** z 27. apríla 2026, ktorým sa ukladá predbežné antidumpingové clo **na dovoz hrachovej bielkoviny** s pôvodom v Čínskej ľudovej republike. Text Vykonávacieho nariadenia je zverejnený tu:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=CELEX%3A32026R0916&qid=1777813665514>

Začatie revízneho prešetrovania pred uplynutím platnosti antidumpingových opatrení uplatniteľných na dovoz glutamanu sodného s pôvodom v Čínskej ľudovej republike a Indonézii

V Úradnom vestníku EÚ bolo zverejnené Oznámenie o začatí revízneho prešetrovania pred uplynutím platnosti antidumpingových opatrení uplatniteľných **na dovoz glutamanu sodného** s pôvodom v Čínskej ľudovej republike a Indonézii (C/2026/2364). Výrobkom, ktorý je predmetom tohto revízneho prešetrovania, je glutaman sodný, v súčasnosti patriaci pod číselný znak KN ex 2922 42 00. Text oznámenia je zverejnený tu:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=CELEX%3A52026XC02119&qid=1777813665514>

Osobitné opatrenia na kontrolu afrického moru ošípaných

V Úradnom vestníku EÚ bolo zverejnené Vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) **2026/985** z 24. apríla 2026, ktorým sa mení príloha I k vykonávaciemu nariadeniu (EÚ) 2023/594, ktorým sa stanovujú osobitné opatrenia na kontrolu afrického moru ošípaných. **Nemecko, Taliansko, Poľsko, Slovensko a Španielsko** odo dňa prijatia posledného vykonávacieho nariadenia, ktorým sa mení príloha I k vykonávaciemu nariadeniu 2023/594, oznámili Európskej komisii výskyt nových ohnísk afrického moru ošípaných u diviacej zveri, a Taliansko tiež oznámilo Komisii výskyt nového ohnísk u ošípaných. Zároveň sa zlepšila epidemiologická situácia, pokiaľ ide o africký mor ošípaných u diviacej zveri v určitých oblastiach Nemecka, a epidemiologická situácia, pokiaľ ide o africký mor ošípaných u držaných ošípaných v Litve a Lotyšsku. Text Vykonávacieho nariadenia Európskej komisie je zverejnený tu:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=CELEX%3A32026R0985&qid=1777813665514>

Núdzové opatrenia v súvislosti s výskytom ohnisk vysokopatogénnej aviárnej influenzy

V Úradnom vestníku EÚ bolo zverejnené Vykonávacie rozhodnutie Komisie (EÚ) **2026/998** z 27. apríla 2026, ktorým sa mení príloha k vykonávaciemu rozhodnutiu (EÚ) 2023/2447 o núdzových opatreniach v súvislosti s výskytom ohnisk vysokopatogénnej aviárnej influenzy v určitých členských štátoch. Odo dňa prijatia vykonávacieho rozhodnutia (EÚ) 2026/896 nahlásili **Nemecko a Poľsko** Európskej komisii výskyt nových ohnisk HPAI v zariadeniach v uvedených členských štátoch, kde je držaná hydina. Tieto nahlásenia sa týkali najmä jedného ohniska v spolkovej krajine Bavorsko Nemecku a štrnástich ohnisk v Kujavsko-pomoranskom, Lublinskom, Mazovskom, Varmsko-mazúrskom a Veľkopoľskom vojvodstve. Text Vykonávacieho rozhodnutia Európskej komisie je zverejnený tu:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=CELEX%3A32026D0998&qid=1777813665514>

V Úradnom vestníku EÚ bolo zverejnené Vykonávacie rozhodnutie Komisie (EÚ) **2026/896** zo 17. apríla 2026, ktorým sa mení príloha k vykonávaciemu rozhodnutiu (EÚ) 2023/2447 o núdzových opatreniach v súvislosti s výskytom ohnisk vysokopatogénnej aviárnej influenzy v určitých členských štátoch. Odo dňa prijatia vykonávacieho rozhodnutia (EÚ) 2026/856 nahlásili **Dánsko a Poľsko** Európskej komisii výskyt nových ohnisk HPAI v zariadeniach v uvedených členských štátoch, kde je držaná hydina. Tieto nahlásenia sa týkali najmä ohniska v obci Guldborgsund v Dánsku a desiatich ohnisk v Mazovskom, Varmsko-mazúrskom a Veľkopoľskom vojvodstve v Poľsku. Text Vykonávacieho rozhodnutia Európskej komisie je zverejnený tu:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=CELEX%3A32026D0896&qid=1777813665514>

Núdzové opatrenia v súvislosti so slintačkou a krívačkou

V Úradnom vestníku EÚ bolo zverejnené Vykonávacie rozhodnutie Komisie (EÚ) **2026/923** z 24. apríla 2026, ktorým sa mení vykonávacie rozhodnutie (EÚ) 2026/582 o určitých núdzových opatreniach v súvislosti so slintačkou a krívačkou **na Cypre**. Text Vykonávacieho rozhodnutia Európskej komisie je zverejnený tu:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=CELEX%3A32026D0923&qid=1777813665514>

Núdzové opatrenia v súvislosti s výskytom ohnisk pseudomoru hydiny v Poľsku

V Úradnom vestníku EÚ bolo zverejnené Vykonávacie rozhodnutie Komisie (EÚ) **2026/862** zo 14. apríla 2026, ktorým sa mení príloha k vykonávaciemu rozhodnutiu (EÚ) 2025/2256 o núdzových opatreniach v súvislosti s výskytom ohnisk pseudomoru hydiny v **Poľsku**. Od uvedenej zmeny vykonávacieho rozhodnutia (EÚ) 2025/2256 vykonávacím rozhodnutím (EÚ) 2026/816 **Poľsko** oznámilo Európskej komisii výskyt šiestich nových ohnisk pseudomoru hydiny v zariadeniach, kde sa drží hydina alebo vtáky chované v zajatí a ktoré sa nachádzajú v Lodžskom, Lubuskom, Mazovskom a Veľkopoľskom vojvodstve. Text Vykonávacieho rozhodnutia Európskej komisie je zverejnený tu:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=CELEX%3A32026D0862&qid=1777813665514>

Núdzové opatrenia v súvislosti s kiahňami oviec a kiahňami kôz v Grécku

V Úradnom vestníku EÚ bolo zverejnené Vykonávacie rozhodnutie Komisie (EÚ) **2026/961** z 24. apríla 2026, ktorým sa mení vykonávacie rozhodnutie (EÚ) 2024/2207 o určitých núdzových opatreniach v súvislosti s kiahňami oviec a kiahňami kôz v **Grécku**. Grécko od výskytu ohnisk, ktoré viedli k poslednej zmene vykonávacieho rozhodnutia (EÚ) 2024/2207 a ktoré boli oznámené Komisii, oznámilo Komisii šesť nových ohnisk kiahní oviec a kiahní kôz v zariadeniach, v ktorých sa držia ovce a kozy. Ohniská boli nahlásené v období od 31. marca do 16. apríla 2026, a to v regionálnych jednotkách Aitolokarnania, Evrytania, Iliá a Larisa. Text Vykonávacieho rozhodnutia Európskej komisie je zverejnený tu: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=CELEX%3A32026D0961&qid=1777813665514>

Núdzové opatrenia v súvislosti s infekciou vírusom nodulárnej dermatitídy

V Úradnom vestníku EÚ bolo zverejnené Vykonávacie rozhodnutie Komisie (EÚ) **2026/924** z 24. apríla 2026, ktorým sa mení príloha II k vykonávaciemu rozhodnutiu (EÚ) 2025/2248 o určitých núdzových opatreniach v súvislosti s infekciou vírusom nodulárnej dermatitídy v **Španielsku**. Text Vykonávacieho rozhodnutia Európskej komisie je zverejnený tu: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=CELEX%3A32026D0924&qid=1777813665514>

V Úradnom vestníku EÚ bolo zverejnené Vykonávacie rozhodnutie Komisie (EÚ) **2026/922** z 24. apríla 2026, ktorým sa menia prílohy k vykonávaciemu rozhodnutiu (EÚ) 2025/1582 o určitých núdzových opatreniach v súvislosti s infekciou vírusom nodulárnej dermatitídy v **Taliansku**. Text Vykonávacieho rozhodnutia Európskej komisie je zverejnený tu: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=CELEX%3A32026D0922&qid=1777813665514>

Maximálne hladiny rezíduí farmakologicky účinných látok

V Úradnom vestníku EÚ bolo zverejnené Vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) **2026/892** z 23. apríla 2026, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 37/2010 na účely klasifikácie látky **lidokaín**, pokiaľ ide o maximálny limit jej rezíduí v potravinách živočíšneho pôvodu. Vykonávacie nariadenie nadobudne účinnosť **14. mája 2026**. Text Vykonávacieho nariadenia Európskej komisie je zverejnený tu: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=CELEX%3A32026R0892&qid=1777813665514>

Maximálne hladiny rezíduí pesticídov

V Úradnom vestníku EÚ bolo zverejnené Nariadenie Komisie (EÚ) **2026/876** z 21. apríla 2026, ktorým sa mení príloha II k nariadeniu Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 396/2005, pokiaľ ide o maximálne hladiny rezíduí **acetamipridu, aklonifénu, deltametrínu, oxatiapiprolínu a fosforitanov draselných** v určitých produktoch alebo na nich. Nariadenie nadobudne účinnosť **12. mája 2026**. Text Nariadenia Európskej komisie je zverejnený tu: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=CELEX%3A32026R0876&qid=1777813665514>

V Úradnom vestníku EÚ bolo zverejnené Nariadenie Komisie (EÚ) **2026/840** z 15. apríla 2026, ktorým sa menia prílohy II a III k nariadeniu Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 396/2005, pokiaľ ide o maximálne hladiny reziduí zlúčenín **medi** v určitých výrobkoch alebo na nich. Nariadenie nadobudne účinnosť **6. mája 2026**. Text Nariadenia Európskej komisie je zverejnený tu:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=CELEX%3A32026R0840&qid=1777813665514>

Politika kvality Európskej únie

V Úradnom vestníku EÚ bolo zverejnené **oznámenie o schválení štandardnej zmeny špecifikácie výrobku** so zemepisným označením v súlade s článkom 5 ods. 4 delegovaného nariadenia Komisie (EÚ) 2025/27 z 30. októbra 2024, ktorým sa dopĺňa nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1143 o pravidlá týkajúce sa zápisu do registra a ochrany zemepisných označení, zaručených tradičných špecialít a nepovinných výrazov kvality:

- „*Pays d'Auge / Pays d'Auge-Cambremer*“. Text je zverejnený tu:
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=CELEX%3A52026XC02455&qid=1777813665514>
- „*Farina di Neccio della Garfagnana*“. Text je zverejnený tu:
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=CELEX%3A52026XC02430&qid=1777813665514>
- „*Miele della Lunigiana*“. Text je zverejnený tu:
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=CELEX%3A52026XC02419&qid=1777813665514>
- „*Queso de La Serena*“. Text je zverejnený tu:
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=CELEX%3A52026XC02334&qid=1777813665514>
- „*Bleu du Vercors-Sassenage*“. Text je zverejnený tu:
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=CELEX%3A52026XC02145&qid=1777813665514>

Nové legislatívne akty v sektore vinohradníctva a vinárstva

V Úradnom vestníku EÚ bolo zverejnené **oznámenie o schválení štandardnej zmeny špecifikácie výrobku** so zemepisným označením v súlade s článkom 5 ods. 4 delegovaného nariadenia Komisie (EÚ) **2025/27** z 30. októbra 2024, ktorým sa dopĺňa nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1143 o pravidlá týkajúce sa zápisu do registra a ochrany zemepisných označení, zaručených tradičných špecialít a nepovinných výrazov kvality:

- „*Pecorino Toscano*“. Text je zverejnený tu:
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=CELEX%3A52026XC02420&qid=1777813665514>
- „*Anjou Brissac*“. Text je zverejnený tu:
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=CELEX%3A52026XC02442&qid=1777813665514>
- „*Anjou-Coteaux de la Loire*“. Text je zverejnený tu:
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=CELEX%3A52026XC02456&qid=1777813665514>
- „*Saumur-Champigny*“. Text je zverejnený tu:
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=CELEX%3A52026XC02431&qid=1777813665514>

- „*Collines Rhodaniennes*“. Text je zverejnený tu: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=CELEX%3A52026XC02423&qid=1777813665514>
- „*Coteaux des Baronnie*s“. Text je zverejnený tu: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=CELEX%3A52026XC02311&qid=1777813665514>
- „*Muscadet*“. Text je zverejnený tu: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=CELEX%3A52026XC02315&qid=1777813665514>

V Úradnom vestníku EÚ bola zverejnená žiadosť o schválenie zmeny špecifikácie výrobku na úrovni Únie týkajúcej sa chráneného označenia pôvodu v sektore vinohradníctva a vinárstva v zmysle článku 97 ods. 3 v spojení s článkom 105 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1308/2013 – „*Romagna*“ *CHOP*. Text žiadosti je zverejnený tu:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=CELEX%3A52026XC02147&qid=1777813665514>

Prebiehajúce riadne legislatívne procesy EÚ

Návrh smernice pokiaľ ide o zjednodušenie a posilnenie požiadaviek na bezpečnosť potravín a krmív

1. apríla 2026 – rokovania v pracovnej skupine Rady

Európska komisia prijala **16. decembra 2025** návrh smernice Európskeho parlamentu a Rady, ktorou sa mení smernica Rady 98/58/ES a smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/128/ES, pokiaľ ide o zjednodušenie a posilnenie požiadaviek na bezpečnosť potravín a krmív, a ktorou sa zrušujú smernice Rady 82/711/EHS a 85/572/EHS. Návrh je súčasťou prierezového balíka legislatívnych zjednodušení oznámeného vo Vízii Európskej komisie pre poľnohospodárstvo a potraviny, ktorého cieľom je znížiť zbytočnú regulačnú záťaž a zároveň zachovať vysoké štandardy bezpečnosti potravín a krmív a ochrany zdravia ľudí a zvierat a životného prostredia. **Návrh smernice** je zverejnený tu:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=celex%3A52025PC1021>

Legislatívny proces v Európskom parlamente:

[https://oeil.europarl.europa.eu/oeil/en/procedure-file?reference=2025/0409\(COD\)](https://oeil.europarl.europa.eu/oeil/en/procedure-file?reference=2025/0409(COD))

Zodpovedné výbory Európskeho parlamentu:

Výbor pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka

Výbor pre životné prostredie, klímu a bezpečnosť potravín

Informácie o legislatívnom procese a ďalšie dokumenty sú zverejnené tu:

https://law-tracker.europa.eu/procedure/2025_409?lang=sk

Návrh nariadenia, ktorým sa stanovuje rámec opatrení na posilnenie odvetví biotechnológií a biovýroby v Únii

16. decembra 2025 – prijatie návrhu nariadenia Európskou komisiou

Európska komisia prijala **16. decembra 2025** návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa stanovuje rámec opatrení na posilnenie odvetví biotechnológií a biovýroby v Únii, najmä v oblasti zdravia, a ktorým sa menia nariadenia (ES) č. 178/2002, (ES) č. 1394/2007,

(EÚ) č. 536/2014, (EÚ) 2019/6, (EÚ) 2024/795 a (EÚ) 2024/1938 (Európsky biotechnologický akt). Biotechnológia a biovýroba sú nevyhnutné pre konkurencieschopnosť, strategickú autonómiu a hospodársku bezpečnosť EÚ. Sú pilierom spoločenského blahobytu Únie v kľúčových oblastiach, ako je zdravie a potraviny. **Návrh nariadenia** je zverejnený tu: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=celex%3A52025PC1022>

Legislatívny proces v Európskom parlamente:

[https://oeil.europarl.europa.eu/oeil/en/procedure-file?reference=2025/0406\(COD\)](https://oeil.europarl.europa.eu/oeil/en/procedure-file?reference=2025/0406(COD))

Zodpovedný výbor Európskeho parlamentu:

Ešte nebol pridelený

Informácie o legislatívnom procese a ďalšie dokumenty sú zverejnené tu:

https://law-tracker.europa.eu/procedure/2025_406?lang=sk

Návrh nariadenia o zmenách ekologickej poľnohospodárskej výroby

26. marca 2026 – rokovania v pracovnej skupine Rady

Európska komisia prijala **16. decembra 2025** návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) 2018/848, pokiaľ ide o určité pravidlá výroby, označovania a certifikácie a určité pravidlá obchodu s tretími krajinami. **Návrh nariadenia** je zverejnený tu: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/sk/TXT/?uri=COM%3A2025%3A780%3AFIN>

Legislatívny proces v Európskom parlamente:

[https://oeil.europarl.europa.eu/oeil/en/procedure-file?reference=2025/0417\(COD\)](https://oeil.europarl.europa.eu/oeil/en/procedure-file?reference=2025/0417(COD))

Zodpovedný výbor Európskeho parlamentu:

Výbor pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka

Informácie o legislatívnom procese a ďalšie dokumenty sú zverejnené tu:

https://law-tracker.europa.eu/procedure/2025_417?lang=sk

Návrh nariadenia, ktorým sa mení nariadenie o spoločnej organizácii trhu

18. marca 2026 – rokovania v pracovnej skupine Rady

Európska komisia prijala **16. júla 2025** návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 1308/2013, pokiaľ ide o program na podporu konzumácie ovocia, zeleniny a mlieka v školách („školský program EÚ“), o sektorové intervencie, vytvorenie sektora bielkovinových plodín, požiadavky týkajúce sa konope, možnosť obchodných noriem pre syr, bielkovinové plodiny a mäso, uplatňovanie dodatočných dovozných cieľ, pravidlá dostupnosti dodávok v čase núdzových situácií a vážnych kríz a zábezpeky. **Návrh nariadenia** je zverejnený tu:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/sk/TXT/?uri=COM%3A2025%3A553%3AFIN>

Stanovisko Dvora audítorov EÚ k návrhu je zverejnené tu:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/sk/TXT/?uri=celex%3A52026AA0005>

Legislatívny proces v Európskom parlamente:

[https://oeil.europarl.europa.eu/oeil/en/procedure-file?reference=2025/0237\(COD\)](https://oeil.europarl.europa.eu/oeil/en/procedure-file?reference=2025/0237(COD))

Informácie o legislatívnom procese a ďalšie dokumenty sú zverejnené tu:

https://law-tracker.europa.eu/procedure/2025_237?lang=sk

Návrh nariadenia o rastlinách získaných určitými novými genómovými technikami a potravinách a krmivách z nich

21. apríla 2026 – pozícia Rady v prvom čítaní

Európska komisia prijala **5. júla 2023** návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o rastlinách získaných určitými novými genómovými technikami a potravinách a krmivách z nich a o zmene nariadenia (EÚ) 2017/625. **Návrh nariadenia** je zverejnený tu:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/sk/TXT/?uri=COM%3A2023%3A411%3AFIN>

Legislatívny proces v Európskom parlamente:

[https://oeil.europarl.europa.eu/oeil/en/procedure-file?reference=2023/0226\(COD\)](https://oeil.europarl.europa.eu/oeil/en/procedure-file?reference=2023/0226(COD))

Informácie o legislatívnom procese a ďalšie dokumenty sú zverejnené tu:

https://law-tracker.europa.eu/procedure/2023_226?lang=sk

Návrh nariadenia o ochrane zvierat počas prepravy a s ňou súvisiacich činností

22. apríla 2026 – rokovania v pracovnej skupine Rady

Európska komisia prijala **7. decembra 2023** návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o ochrane zvierat počas prepravy a s ňou súvisiacich činností, zmene nariadenia Rady (ES) č. 1255/97 a o zrušení nariadenia Rady (ES) č. 1/2005. **Návrh nariadenia** je zverejnený tu:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/sk/TXT/?uri=COM%3A2023%3A770%3AFIN>

Legislatívny proces v Európskom parlamente:

[https://oeil.europarl.europa.eu/oeil/en/procedure-file?reference=2023/0448\(COD\)](https://oeil.europarl.europa.eu/oeil/en/procedure-file?reference=2023/0448(COD))

Informácie o legislatívnom procese a ďalšie dokumenty sú zverejnené tu:

https://law-tracker.europa.eu/procedure/2023_448?lang=sk

Návrh smernice o tvrdeniach týkajúcich sa životného prostredia

Od 25. júna 2025 neprebiehajú práce na legislatívnom procese

Európska komisia prijala **22. marca 2023** návrh smernice Európskeho parlamentu a Rady o zdôvodňovaní a oznamovaní výslovných tvrdení týkajúcich sa životného prostredia (smernica o tvrdeniach týkajúcich sa životného prostredia). **Návrh smernice** je zverejnený tu:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/sk/TXT/?uri=COM%3A2023%3A166%3AFIN>

Informácie o legislatívnom procese a ďalšie dokumenty sú zverejnené tu:

https://law-tracker.europa.eu/procedure/2023_85?lang=sk

Európska komisia

Komisia prijíma opatrenia na podporu výrobcov cukru v EÚ uprostred tlaku na trhu

Členské štáty dnes podporili návrh Komisie **pozastaviť používanie režimu vnútorného spracovania** v prípadoch, keď sa **dováža surový trstinový cukor a rafinuje sa na biely cukor**. Toto pozastavenie má za cieľ uľaviť trhu s cukrom v EÚ a obnoviť rovnováhu na trhu, keďže odstráni tlak bezcolných dovozov v rámci tohto režimu. Poľnohospodári v EÚ už znížili

výmeru cukrovej repy, aby sa prispôbili trhovej situácii. Opatrenie tak podporí výrobcov cukru v EÚ, zabezpečí spravodlivú hospodársku súťaž a pomôže zachovať životaschopnosť pestovania cukrovej repy v Únii. Návrh nadväzuje na oznámenie komisára Hansena z 26. januára o dočasnom pozastavení tohto colného mechanizmu.

Opatrenie **sa nebude vzťahovať na dovoz bieleho cukru** v rámci vnútorného spracovania. Podniky v nadväzujúcich odvetviach, ktoré používajú biely cukor ako vstupnú surovinu na výrobu tovarov určených na vývoz, môžu pokračovať bez obmedzení. Rovnako sú z opatrenia vyňaté dovozy surového cukru, ktorý sa spracúva bez rafinácie. Tento cieľový prístup rieši identifikované problémy trhu a zároveň zachováva kontinuitu pre ostatných operátorov a obchodné toky.

Pozastavenie **bude platiť jeden rok** a bude sa vzťahovať na nové aj existujúce povolenia. Počas tohto obdobia budú mať dotknutí operátori prístup k surovému trstinovému cukru z krajín s preferenčným prístupom na trh EÚ.

Komisia **vyhodnotí účinky opatrenia do šiestich mesiacov** od jeho účinnosti a zároveň preskúma možnosti zlepšenia fungovania režimu v cukorníckom sektore v rámci „kontroly zdravotného stavu“ kľúčových trhov vrátane trhu s cukrom.

Viac o tejto správe je zverejnené tu:

https://agriculture.ec.europa.eu/media/news/commission-acts-support-eu-sugar-producers-amid-market-pressures-2026-04-30_en

Akútna potravinová neistota a podvýživa zostávajú alarmujúco vysoké, keďže krízy sa prehlbujú

Podľa **Globálnej správy o potravinových krízach (GRFC) 2026**, ktorú dnes zverejnila medzinárodná aliancia, zostávajú **úrovne akútnej potravinovej neistoty a podvýživy alarmujúco vysoké** a čoraz viac sa sústreďujú na obmedzený počet krajín. V desiatom vydaní správy sa uvádza, že **akútny hlad sa za posledné desaťročie zdvojnásobil** a minulý rok boli po prvýkrát v histórii správy **vyhlásené dva hladomory**.

Akútna potravinová neistota je silne koncentrovaná v **desiatich krajinách** – Afganistane, Bangladéši, Konžskej demokratickej republike, Mjanmarsku, Nigérii, Pakistane, Južnom Sudáne, Sudáne, Sýrii a Jemene – ktoré predstavujú **dve tretiny všetkých ľudí trpiacich akútnym hladom**. Najväčší rozsah krízy bol zaznamenaný v Afganistane, Južnom Sudáne, Sudáne a Jemene.

V roku 2025 bol **hladomor potvrdený v pásme Gazy a v častiach Sudánu**, čo je vôbec prvýkrát, keď sa v jednom roku potvrdil v dvoch rôznych kontextoch. Ide o výrazné zhoršenie situácie spôsobené najmä **ozbrojenými konfliktmi, obmedzeným humanitárnym prístupom a núteným vysídľovaním**.

Celkovo v roku 2025 čelilo vysokej úrovni akútnej potravinovej neistoty **266 miliónov ľudí v 47 krajinách**, čo predstavuje takmer **23 % hodnotenej populácie** a takmer dvojnásobok oproti roku 2016. Počet ľudí trpiacich **katastrofálnym hladom** je deväťnásobne vyšší než pred desiatimi rokmi.

Závažným problémom je aj **akútna podvýživa**: v roku 2025 ňou trpelo **35,5 milióna detí**, z toho takmer 10 miliónov v ťažkej forme. Nútené vysídľovanie situáciu ďalej zhoršuje – viac než **85 miliónov vysídlených osôb** čelí vyššej miere hladu než hostiteľské komunity.

Správa vyzýva na **naliehavé politické kroky, zvýšenie humanitárnej pomoci a riešenie konfliktov**, ktoré sú hlavnou príčinou rastúceho hladu vo svete.

Viac o tejto správe je zverejnené tu:

https://civil-protection-humanitarian-aid.ec.europa.eu/news-stories/news/acute-food-insecurity-and-malnutrition-remain-alarmingly-high-crises-deepen-2026-04-24_en

Výskum odhalil rozsiahle znečistenie „večnými chemikáliami“ v povodí Dunaja

Štúdiá o znečistení PFAS („večnými chemikáliami“) v hornom povodí Dunaja odhaľuje rozsah problému, vrátane **priemyselných ohnísk, znečistenej podzemnej vody zo starých skládok** a lokalít s historickým používaním **hasiacich pien**. PFAS sú syntetické látky, ktoré sa **takmer nerozkladajú** a niektoré z nich sú spojené so **závažnými zdravotnými rizikami**, ako sú oslabená imunita či rakovina.

EÚ reaguje viacúrovňovým politickým prístupom, vrátane **návrhu zákazu väčšiny použití PFAS v rámci nariadenia REACH**. Hoci to obmedzí nové emisie, pretrváva potreba riešiť **už existujúce znečistenie**.

Výskumný tím analyzoval PFAS v hornom povodí Dunaja, ktoré zahŕňa časti **Nemecka, Rakúska, Česka, Slovenska a Maďarska**. Počas dvoch rokov sledovali riečnu a podzemnú vodu, odpadové vody, výluhy zo skládok, povrchový odtok a atmosférickú depozíciu v rámci projektu **PROMISCES (Horizont 2020)**. Podrobné porovnania prebehli aj vo **Viedni a Budapešti**, kde sa skúmal vzťah medzi riekou a brehovou filtráciou, používanou na výrobu pitnej vody.

Výsledky ukazujú, že **znečistenie PFAS je rozšírené v celom regióne**. Dominujú krátkoreťazcové PFAS, ktoré sú stále v používaní, a zakázané látky **PFOA a PFOS**. Významným ohniskom je **Chemický park Gendorf v Bavorsku**, kde pretrváva znečistenie aj po ukončení výroby PFOA v roku 2008. Štúdiá potvrdila, že **čističky odpadových vôd ani prirodzené bariéry, ako brehová filtrácia, PFAS účinne neodstraňujú**.

Veľká časť vzoriek prekračuje **limity EÚ pre pitnú vodu** a ešte viac ich nespĺňa navrhované prísnejšie normy. Autori vyzývajú na **lepšie čistenie odpadových vôd**, zohľadnenie PFAS pri nových technológiách a širšie analytické metódy na presnejšie monitorovanie znečistenia v Dunaji, **najväčšej rieke Európy**.

Viac o tejto správe je zverejnené tu:

https://environment.ec.europa.eu/news/research-finds-far-reaching-forever-chemical-pollution-danube-basin-2026-04-22_en

Jednorazové plasty: Desať krajín predbehlo plánované ciele zberu

Belgicko, Dánsko a Nemecko patria medzi členské štáty, ktoré už splnili cieľ EÚ pre rok **2025** v oblasti **samostatného zberu jednorazových plastových (SUP) fliaš na nápoje na úrovni 77 %**. Európska komisia zverejnila **prvú správu k smernici o jednorazových plastoch (SUPD)** na základe údajov členských štátov, ktorá ukazuje, že niektoré ciele boli dosiahnuté už v roku 2022.

Správa vytvára **východiskový stav** na hodnotenie:

- plnenia **záväzných cieľov zberu** pre roky 2025 a 2030,
- **spotreby SUP obalov na potraviny a nápojových pohárov**,
- množstva **rybárskeho výstroja s obsahom plastov**, ktorý sa uvádza na trh a zbiera ako odpad.

V roku 2022 sa v EÚ predalo **524 003 ton SUP obalov na potraviny** (cca 1,6 kg na osobu) a **152 037 ton SUP nápojových pohárov** (cca 0,5 kg na osobu). Do roku 2026 sa bude hodnotiť, či členské štáty dokázali spotrebu týchto výrobkov znížiť. Najčastejšie používané opatrenia zahŕňali **rozšírenú zodpovednosť výrobcov, zelené verejné obstarávanie, kampane zvyšujúce povedomie a podporu udržateľných alternatív**.

Priemerne bolo v EÚ **samostatne vyzbieraných 71 % SUP fliaš**. Desať krajín (vrátane Slovenska) už splnilo cieľ pre rok 2025, pričom **šesť štátov dosiahlo aj cieľ pre rok 2030 (90 %)**. Vysoké miery zberu sú spravidla spojené so **zálohovými systémami (DRS)**.

Na trh bolo uvedených **22 900 ton rybárskeho výstroja s plastmi**, z čoho sa približne tretina vyzbierala ako odpad.

Komisia bude **pokračovať v každoročnom monitorovaní**, pričom údaje za rok 2022 budú slúžiť ako základ pre hodnotenie pokroku. Smernica SUPD sa zameriava na najčastejšie plastové odpady na plážach EÚ a zavádza zákazy, obmedzenia spotreby a prísnejšie pravidlá aj pre rybársky výstroj s obsahom plastov.

Viac o tejto správe je zverejnené tu:

https://environment.ec.europa.eu/news/ten-eu-countries-exceeding-supd-collection-targets-2026-04-16_en

Bola zverejnená spätná väzba: Ovocné šťavy so zníženým obsahom cukru – špecifické pomocné látky povolené v procese kvasenia kvasníc

Do 26. mája 2026 možno predkladať spätnú väzbu v súvislosti s iniciatívou. Táto iniciatíva je nevyhnutná na to, aby sa výrobcom a spotrebiteľom poskytla právna jasnosť v tom, aké pomocné látky sa môžu použiť na výrobu ovocných štiav so zníženým obsahom cukru. Povolené pomocné látky sú nevyhnutné v procese fermentácie kvasníc a používajú sa na výživu, hydratáciu, reguláciu pH a proti peneniu. Smernica 2001/112/ES (smernica o ovocných šťavách) sa zmení s cieľom špecifikovať povolené pomocné látky v prílohe I časti II bode 3. Viac o výzve na predloženie dôkazov je zverejnené tu:

https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/16952-Reduced-sugar-fruit-juices-specific-processing-aids-authorised-in-the-yeast-fermentation-process_en

Bola zverejnená spätná väzba: Olivový olej – zmeny v kontrolách zhody pre obchodné normy olivového oleja

Do 21. mája 2026 možno predkladať spätnú väzbu v súvislosti s iniciatívou. Cieľom tejto iniciatívy je stanoviť pravidlá pre jednodrodový extra panenský olivový olej z určitých odrôd. Vyžaduje:

- od spoločností, aby zabezpečili výsledovateľnosť jednodrodového extra panenského olivového oleja z odrôd Koroneiki a Nocellara del Belice
- od vnútroštátnych orgánov, aby kontrolovali dodržiavanie týchto pravidiel.

Viac o výzve na predloženie dôkazov je zverejnené tu:

https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/14844-Olive-oil-changes-to-conformity-checks-for-olive-oil-marketing-standards_en

Bola zverejnená spätná väzba: Olivový olej – zmeny v obchodných normách

Do 21. mája 2026 možno predkladať spätnú väzbu v súvislosti s iniciatívou. Cieľom iniciatívy je zosúladiť obchodné normy EÚ pre olivový olej s nedávno prijatými zmenami obchodnej normy Medzinárodnej rady pre olivy pre olivové oleje a oleje z olivových výliskov. Zmeny sa týkajú limitov celkového obsahu sterolov v jednodrodovom extra panenskom olivovom oleji z odrôd Koroneiki a Nocellara del Belice a označovania týchto olejov. Viac o výzve na predloženie dôkazov je zverejnené tu:

https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/14843-Olive-oil-changes-to-marketing-standards_en

Bola zverejnená spätná väzba: Bezpečnosť potravín a krmív – zjednodušený súhrn

Do 25. mája 2026 možno predkladať spätnú väzbu v súvislosti s iniciatívou. Cieľom tejto iniciatívy je zvýšiť konkurencieschopnosť poľnohospodárov EÚ a potravinárskeho a krmivárskeho priemyslu, ako aj znížiť administratívnu záťaž orgánov členských štátov v súvislosti s povoleniami na uvedenie výrobkov na trh. Prispieje k:

- urýchleniu prístupu látok a výrobkov na biokontrolu na trh EÚ
- zjednodušeniu a objasneniu regulačných požiadaviek na prípravky na ochranu rastlín, biocídne výrobky, kŕmne doplnkové látky, hygienu potravín a úradné kontroly, ako aj k ďalším opatreniam na zjednodušenie potravinového práva EÚ.

Viac o výzve na predloženie dôkazov je zverejnené tu:

https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/14824-Food-and-feed-safety-simplification-omnibus_en

Bola zverejnená spätná väzba: Zákon o biotechnológiách

Do 26. júna 2026 možno predkladať spätnú väzbu v súvislosti s iniciatívou. Biotechnologický sektor zohráva kľúčovú úlohu vo viacerých oblastiach hospodárstva EÚ. Je zameraný na výskum, rýchlo sa rozvíja a vyžaduje si značné verejné a súkromné investície. Zákon o biotechnológiách navrhne sériu opatrení na vytvorenie priaznivého prostredia na urýchlenie prechodu biotechnologických produktov z laboratórií do tovární a na trh, pričom sa zachovávajú najvyššie bezpečnostné štandardy na ochranu obyvateľstva a životného prostredia. Viac o výzve na predloženie dôkazov je zverejnené tu:

https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/14627-Biotech-Act_en

Pokračuje spätná väzba: Produkty získané z vedľajších živočíšnych produktov ako zložky v hnojivých produktoch EÚ

Do 11. mája 2026 možno predkladať spätnú väzbu v súvislosti s iniciatívou. Táto iniciatíva sa týka začlenená určitých odvođených produktov v zmysle nariadenia o vedľajších živočíšnych produktoch (ako je mäsová a kostná múčka alebo spracované živočíšne bielkoviny) ako zložiek do hnojivých produktov EÚ. Pre všetky odvožené produkty, na ktoré sa vzťahuje táto iniciatíva, bol koncový bod vo výrobnom reťazci určený v súlade s pravidlami o vedľajších živočíšnych produktoch (delegované nariadenie Komisie (EÚ) 2023/1605). Viac o výzve na predloženie dôkazov je zverejnené tu:

https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/16132-Products-derived-from-animal-by-products-as-component-materials-in-EU-fertilising-products_en

Európsky hospodársky a sociálny výbor

29. a 30. apríla 2026 zasadalo plénum Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru. Vo vzťahu k potravinárstvu prijal nasledovné stanovisko Komplexná stratégia pre prírodné biologicky rozložiteľné materiály na podporu obehového hospodárstva a efektívneho využívania zdrojov, posilnenie agropotravinárskeho sektora a rozšírenie biohospodárstva EÚ. Európsky hospodársky a sociálny výbor:

- **považuje súčasné obdobie v EÚ za vhodnú príležitosť na posilnenie prechodu na obehové biohospodárstvo**, ktoré spája obehovosť, znižovanie spotreby materiálov v

rámci planetárnych hraníc, udržateľné využívanie biomasy a priemyselnú konkurencieschopnosť. V nadväznosti na pripravovaný Akt o obehovom hospodárstve a aktualizovanú Stratégiu EÚ pre biohospodárstvo vyzýva na súdržnú a ambicióznú implementáciu, ktorá premení politický impulz na konkrétne výsledky v priemyselnom a regionálnom rozvoji;

- **zdôrazňuje, že efektívne využívanie environmentálnych zdrojov si vyžaduje uplatňovanie hierarchie odpadového hospodárstva** v súlade s rámcovou smernicou o odpadoch, založenej na životnom cykle výrobkov a najlepšom celkovom environmentálnom výsledku. Podporuje preto prístup orientovaný na výsledky a technologicky neutrálny, ktorý uprednostňuje predchádzanie vzniku odpadu, jeho opätovné použitie a materiálovú efektívnosť a uznáva technické aj biologické cykly prostredníctvom odlišných obehových ciest;
- **poukazuje na to, že materiály odvodené z chemicky neupravených prírodných polymérov**, ktoré sú v rámci smernice o jednorazových plastoch právne uznané ako neplasty a sú v súlade s nariadením REACH, môžu prispieť k **prevencii znečistenia**, vrátane znižovania únikov mikroplastov. Ich úloha by sa mala posudzovať v duchu prístupu **Jedno zdravie (One Health)**, ktorý berie do úvahy prepojenia medzi ochrannou životného prostredia, odolnosťou ekosystémov a zdravím ľudí a zvierat;
- **zdôrazňuje potenciál týchto materiálov posilniť vidiecke a pobrežné hospodárstva** prostredníctvom zhodnocovania vedľajšej poľnohospodárskej a morskej biomasy, podpory miestnych a regionálnych hodnotových reťazcov, generačnej obnovy v poľnohospodárstve a rybárstve a tvorby kvalitných pracovných miest, čím prispievajú k sociálnej súdržnosti. Zároveň pripomína, že **využitie biomasy na potraviny, krmivá a ochranu pôdy musí zostať prioritou**, v tomto poradí;
- **vyzýva na väčšiu regulačnú súdržnosť** medzi právnymi predpismi EÚ v oblasti výrobkov, odpadu a priemyslu, so zabezpečením jednotného uplatňovania právneho rozlíšenia medzi plastmi a chemicky neupravenými prírodnými polymérmí. Právne predpisy o obaloch by mali predchádzať neúmyselným bariéram či faktickému vylúčeniu z trhu, zohľadňovať technickú aj biologickú obehovosť a zabezpečiť jasné, harmonizované informácie pre spotrebiteľov a právnu istotu pre prevádzkovateľov vrátane malých podnikov;
- **upozorňuje na prioritu implementácie nariadenia o obaloch a odpadoch z obalov (PPWR)** a varuje, že obaly z chemicky neupravených prírodných polymérov by mohli byť vylúčené, ak by pravidlá recyklovateľnosti uznávali len technickú recykláciu. Vyzýva preto Komisiu, aby implementácia PPWR uznávala ich neplastový charakter a umožnila biologicky navrhnuté spôsoby nakladania po skončení životnosti, pokiaľ prinášajú najlepší celkový environmentálny výsledok;
- **vyzýva Európsku komisiu na koordinovaný postup** v oblasti environmentálnych, priemyselných a poľnohospodárskych politík s cieľom rozšíriť využívanie udržateľných materiálov, uľahčiť ich priemyselné zavádzanie, posilniť regionálne hodnotové reťazce a zabezpečiť globálnu konkurencieschopnosť Európy v oblasti inovácií udržateľných materiálov, pri súčasnej podpore súkromných investícií a rozširovania inovatívnych riešení.

Stanovisko je zverejnené tu:

<https://www.eesc.europa.eu/en/our-work/opinions-information-reports/opinions/comprehensive-strategy-nature-based-biodegradable-materials-foster-circularity-and-resource-efficiency-strengthen-agri>

Európska rada

27. apríla 2026 zasadala Rada pre poľnohospodárstvo a rybárstvo Európskej rady. Závery z tohto zasadnutia sú uvedené nižšie.

Spoločná poľnohospodárska politika po roku 2027 – kľúčové prvky podpory príjmov

Ministri diskutovali o tom, ako lepšie cielieť podporu príjmov poľnohospodárom, pričom je potrebné zabezpečiť spravodlivé rozdelenie podpory, udržateľnosť fariem a posilnenie odolnosti a konkurencieschopnosti sektora. Venovali sa aj otázke rovnováhy medzi spoločným rámcom pravidiel EÚ a flexibilitou pre členské štáty, najmä pokiaľ ide o degresivitu a zastropovanie platieb.

Privítali, že diskusia o definícii poľnohospodára bude prebiehať v rámci Rady AGRIFISH, a zdôraznili význam generáčnej obnovy, ktorá by však nemala ísť na úkor poľnohospodárov blížiacich sa dôchodkovému veku. Debata nadviazala na zasadnutie Rady pre poľnohospodárstvo a rybolov v novembri 2025, kde sa ministri zhodli na potrebe lepšie cielieť podporu na aktívnych poľnohospodárov prispievajúcich k potravinovej bezpečnosti, pri zohľadnení rozmanitosti poľnohospodárskych systémov v EÚ. Diskusia prebiehala v kontexte prebiehajúcich rokovaní o SPP po roku 2027 a viacročnom finančnom rámci na roky 2028 – 2034. Ministri poskytli usmernenia pre ďalšiu prácu bez predjímajúcich výsledkov rokovaní o rozpočte.

Poľnohospodárstvo, lesné hospodárstvo a prevencia lesných požiarov

Ministri sa zhodli na strategickom význame poľnohospodárstva a udržateľného lesného hospodárstva pri predchádzaní rizikám lesných požiarov a posilňovaní odolnosti krajiny. Diskutovali o tom, ako môže SPP v kombinácii s inými finančnými nástrojmi lepšie podporiť prevenciu a manažment požiarov.

Zdôraznili, že prevencia musí mať prioritu a že budúci finančný rámec má zabezpečiť pokračovanie podpory aktívneho manažmentu krajiny a udržateľného obhospodarovania lesov. Opatrenia by mali vyvážiť ochranu prírody s odstraňovaním horľavej biomasy, zadržiavaním vody, vytváraním ochranných pásiem a stabilizáciou pôd. Keďže riziká sa medzi regiónmi EÚ výrazne líšia, ministri zdôraznili potrebu flexibility pre členské štáty, aby mohli prispôbiť opatrenia svojim špecifickým podmienkam.

Diskusia vychádzala z oznámenia Komisie o integrovanej správe rizík lesných požiarov, ktoré reaguje na rastúcu naliehavosť tohto problému. Požiare sú v EÚ čoraz častejšie a ničivejšie – v roku 2025 zhorel viac než jeden milión hektárov, pričom postihujú už nielen juh, ale aj strednú, severnú a východnú Európu. Ich ročné škody sa odhadujú na 2,5 miliardy eur.

Situácia na trhu, najmä po invázii Ruska na Ukrajinu

Ministri rokovali o aktuálnych výzvach pre poľnohospodársky sektor a príjmy farmárov, ktoré sú ovplyvnené geopolitickou situáciou, nestabilnými obchodnými vzťahmi, nepriaznivými poveternostnými podmienkami, dočasnými prebytkami v niektorých sektoroch a šírením chorôb zvierat.

Zvláštna pozornosť sa venovala rastúcim nákladom na výrobu, dopravu, skladovanie a distribúciu potravín, najmä cenám palív, hnojív a energie. Ministri vyzvali Komisiu na rýchlu reakciu, ktorá má priniesť okamžitú pomoc farmárom aj strednodobé štrukturálne riešenia, vrátane posilnenia strategickej autonómie EÚ v oblasti hnojív. Spomenuté boli aj úpravy pravidiel EÚ na podporu využívania organických hnojív, bioplynu a biometánu, ako aj finančná pomoc, trhové opatrenia a obchodné nástroje, ktoré neohrozia geopolitické priority Únie.

Viac o zasadnutí je zverejnené tu:

<https://www.consilium.europa.eu/en/meetings/agrifish/2026/04/27/>

Európsky parlament

Zasadnutie pléna Európskeho parlamentu

27. až 30. apríla 2026 zasadalo v Štrasburgu plénum Európskeho parlamentu. Vo vzťahu k potravinárstvu bolo predmetom rokovania nasledovné:

- 29. apríla 2026 prebehlo hlasovanie na tému **Medzinárodná dohoda o kakau**
Odporúčanie k návrhu rozhodnutia Rady o schválení zmien Medzinárodnej dohody o kakau je zverejnené tu:

https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/A-10-2026-0074_EN.html

Text návrhu rozhodnutia Rady o schválení zmien Medzinárodnej dohody o kakau je zverejnený tu:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/HTML/?uri=CELEX:52025PC0475>

- 30. apríla 2026 prebehla rozprava a hlasovanie na tému **Ako zabezpečiť udržateľnú budúcnosť pre sektor chovu hospodárskych zvierat v EÚ vzhľadom na potrebu zabezpečiť potravinovú bezpečnosť, odolnosť poľnohospodárov a výzvy, ktoré predstavujú choroby zvierat?**

Text správy o tom, ako zabezpečiť udržateľnú budúcnosť pre sektor chovu hospodárskych zvierat v EÚ vzhľadom na potrebu zabezpečiť potravinovú bezpečnosť, odolnosť poľnohospodárov a výzvy, ktoré predstavujú choroby zvierat? e zverejnený tu:

https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/A-10-2026-0088_EN.html

Zasadnutie výboru SANT

23. apríla 2026 sa uskutočnilo zasadnutie Výboru pre verejné zdravie (SANT). Vo vzťahu k potravinárstvu bolo predmetom rokovania nasledovné:

- prebehla rozprava na tému **Zriadenie Európskeho fondu pre hospodársku, sociálnu a územnú súdržnosť, poľnohospodárstvo a vidiek, rybnárstvo a námorné záležitosti, prosperitu a bezpečnosť na roky 2028 – 2034**

Text návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa zriaďuje Európsky fond pre hospodársku, sociálnu a územnú súdržnosť, poľnohospodárstvo a vidiek, rybnárstvo a námorné záležitosti, prosperitu a bezpečnosť na roky 2028 – 2034 a ktorým sa mení nariadenie (EÚ) 2023/955 a nariadenie (EÚ, Euratom) 2024/2509 je zverejnený tu:

https://www.europarl.europa.eu/meetdocs/2024_2029/plmrep/COMMITTEES/SANT/PA/2026/04-23/1340660SK.pdf

Text odôvodneného stanoviska národného parlamentu k subsidiarite Odôvodnené stanovisko nemeckej Spolkovej rady k návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa zriaďuje Európsky fond pre hospodársku, sociálnu a územnú súdržnosť, poľnohospodárstvo a vidiek, rybnárstvo a námorné záležitosti, prosperitu a bezpečnosť na roky 2028 – 2034 a ktorým sa mení nariadenie (EÚ) 2023/955 a nariadenie (EÚ, Euratom) 2024/2509 je zverejnený tu:

https://www.europarl.europa.eu/meetdocs/2024_2029/plmrep/COMMITTEES/JURI/NP/2026/04-23/1330954SK.pdf

Európsky úrad pre bezpečnosť potravín

Hodnotenie skupiny aróm 82, revízia 2 (FGE.82Rev2): Zohľadnenie epoxidov hodnotených JECFA

Panel pre potravinárske prídavné látky a arómy (FAF) Európskeho úradu pre bezpečnosť potravín bol požiadaný, aby zvážil hodnotenia aromatických látok posudzovaných od roku 2000 Spoločným výborom expertov FAO/WHO pre potravinárske prídavné látky (JECFA) a aby rozhodol, či je potrebné ďalšie hodnotenie, ako je stanovené v nariadení Komisie (ES) č. 1565/2000. Predmetom tohto posúdenia je skupina piatich epoxidov, ktoré JECFA hodnotil na 65. zasadnutí. Táto revízia dokumentu FGE.82 sa vykonáva z dôvodu nových informácií o stereoizomernom zložení, štúdiách toxicity, použití a úrovniach použitia beta-ionónového epoxidu [FL-no: 07.170]. Okrem toho boli poskytnuté a zohľadnené nové údaje o použití a úrovniach použitia látok [FL-no: 16.015, 16.018, 16.040 a 16.043] pri odhade expozície (modifikovaný prístup teoretického pridaného maximálneho denného príjmu (mTAMDI)). Panel usúdil, že informácie o stereochemickom zložení látky [FL-no: 07.170] sú dostatočné. Panel nesúhlasil s použitím postupu pre epoxidy, ako ho vykonal JECFA, pretože pri absencii experimentálnych údajov zostáva rozsah detoxikácie týchto epoxidov neistý. Preto bola látka [FL-no: 07.170] posúdená prostredníctvom strany B postupu. V 90-dňovej štúdii toxicity látky [FL-no: 07.170] boli pozorované nálezy súvisiace s látkou v nadobličkách samcov potkanov. Na základe tohto pozorovania panel identifikoval hladinu bez pozorovaných nežiaducich účinkov (NOAEL) 39 mg/kg telesnej hmotnosti za deň a dospel k záveru, že v prípade látky [FL-no: 07.170] neexistuje „žiadne bezpečnostné riziko pri odhadovaných úrovniach príjmu ako aromatickej látky“, ak sa vychádza z prístupu maximalizovaného denného príjmu odvodeného z prieskumu (MSDI). Na základe nových informácií o použití a úrovniach použitia pre [FL-no: 07.170, 16.015, 16.018, 16.040 a 16.043] sú odhady expozície mTAMDI nad toxikologickým prahom obáv (TTC) pre ich štrukturálnu triedu III. Panel dospel k záveru, že pre týchto päť látok by boli potrebné spoľahlivejšie údaje o použití a úrovniach použitia.

Viac o hodnotení je zverejnené tu:

<https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/doi/10.2903/j.efsa.2026.10055>

Ďalší vývoj a aktualizácia databázy chemických nebezpečenstiev úradu EFSA: OpenFoodTox 3.0

Tento dokument poskytuje zhrnutie aktivít vykonaných počas tretieho roka rámcovej zmluvy (OC/EFSA/iDATA/2022/02) s cieľom ďalej rozvíjať a aktualizovať databázu chemických nebezpečenstiev úradu EFSA: OpenFoodTox (OFT) 3.0. Databáza OFT bola vyvinutá na mapovanie údajov o nebezpečenstvách publikovaných v dokumentoch úradu EFSA (stanoviská, vyhlásenia a závery) o hodnotení rizík chemických látok v potravinách a krmivách. Aktivity tejto zmluvy ďalej zlepšia kvalitu údajov a interoperabilitu databázy OFT úradu EFSA s IUCLID 6 a Spoločnou dátovou platformou EÚ o chemikáliách. Počas tretej kontroly kvality sa vykonali úpravy migračného pracovného postupu, úpravy a vývoj nových štandardných operačných postupov na vykazovanie údajov v IUCLID 6. Počas tretieho roka pokračovali aktivity súvisiace so zberom údajov z dokumentov EFSA s cieľom aktualizovať súbory údajov. Počas tretieho roka bolo vyvinutých šesť nových modelov QSAR, ktoré sú opísané v tejto správe. Aktivity týkajúce sa zoskupovania a prevzatia údajov, ktoré sa začali počas prvého roka projektu, boli ďalej rozvíjané a pokračovali počas vykazovaného obdobia. Napokon, ďalej sa rozvíjali aktivity na vytvorenie pilotného automatizovaného pracovného postupu na zhromažďovanie a integráciu údajov o nebezpečnosti do IUCLID. Viac o správe je zverejnené tu:

Monitorovacia správa Európskej únie o potravinárskych prídavných látkach a arómach z roku 2024 (1. pilotný projekt)

Táto správa EFSA predstavuje výsledky pilotného monitorovacieho programu Európskej únie (EÚ) z roku 2024 týkajúceho sa potravinárskych prídavných látok a aróm, ktorý vznikol v reakcii na mandát Európskej komisie. Tento pilotný program sa zameril na tri potravinárske prídavné látky, zelenú S (E 142), ponceau 4R (E 124) a tartrazín (E 102), a dve arómy, kofeín (FL č. 16.016) a pulegón (príloha III k nariadeniu (ES) č. 1334/2008). Cieľom monitorovacieho programu je vyhodnotiť výskyt a používanie týchto látok, odhadnúť chronickú expozíciu v strave v rámci populačných skupín a porovnať výsledky s predchádzajúcimi hodnoteniami EFSA. Monitorovacie údaje boli zozbierané z 22 členských štátov EÚ a piatich prevádzkovateľov potravinárskych podnikov a pozostávali z 18 296 analytických výsledkov z 8 943 vzoriek potravín a 663 úrovní používania. Expozícia v strave bola posúdená pomocou troch spresnených expozičných scenárov: scenár nevernosti značke, vernosti značke a scenára „len pre spotrebiteľov“ s potravinovými doplnkami. V prípade troch potravinárskych prídavných látok boli všetky odhady expozície výrazne nižšie ako ich príslušné prijateľné denné príjmy (ADI). V prípade pulegónu boli odhady expozície nižšie ako tolerovateľný denný príjem (TDI). V prípade kofeínu, ako už bolo uvedené v predchádzajúcich hodnoteniach EFSA, odhady expozície v niekoľkých prieskumoch stravovania prekročili dávky, ktoré nepredstavujú žiadne bezpečnostné riziko, najmä u dospelých a starších ľudí, čo bolo spôsobené najmä konzumáciou potravín s prirodzene sa vyskytujúcim kofeínom, ako je káva a čaj, a nie potravín s pridaným kofeínom. Expozícia kofeínu bola v porovnaní s predchádzajúcimi hodnoteniami vyššia; súčasné odhady sa považujú za značne nadhodnotené kvôli určitým obmedzeniam v údajoch o koncentrácii a metodike použitej pri hodnotení. Celkovo sa pri príprave monitorovacej správy zistili rôzne problémy a nesprávne hlásenia, ktoré mohli v rôznej miere skresliť odhady expozície v strave pre posudzované látky. Závety vyvedené v rámci tohto prvého pilotného projektu sa preto zatiaľ nepovažujú za dostatočne spoľahlivé na rozhodovanie a v ďalšej správe sa prijímú ďalšie opatrenia na posilnenie zberu a analýzy monitorovacích údajov. Viac o správe je zverejnené tu:

<https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/doi/10.2903/j.efsa.2026.10070>

Možné zosúladenie dohľadu EÚ nad BSE s novými ustanoveniami WOAHA

Európska komisia požiadala o posúdenie kapacity ustanovení o dohľade Svetovej organizácie pre zdravie zvierat (WOAH) na detekciu prípadov bovinnej spongiformnej encefalopatie (BSE) (typ C, H a L) v Európskej únii (EÚ) a o navrhnutie, či by sa mali zachovať niektoré súčasné ustanovenia EÚ o dohľade. Ustanovenia WOAHA stanovujú, že dohľad nad BSE by sa mal zameriavať na zvieratá v klinickom spektre BSE a vyžadujú implementáciu štandardizovaných klinických protokolov pre výber zvierat na testovanie. Na základe odborného posúdenia retrospektívnych klinických údajov by bolo na testovanie v rámci dohľadu WOAHA vybraných 5 % až 49 % z 55 prípadov BSE zistených v EÚ a Spojenom kráľovstve od roku 2015. Za predpokladu súčasného dohľadu v EÚ model spätného výpočtu predpovedal veľmi nízky počet zistených prípadov BSE za obdobie 2025 – 2029: 0,0196 pre C-BSE, 10,94 pre H-BSE a 9,13 pre L-BSE. Keďže sa neočakávajú žiadne prípady klasickej BSE (C-BSE), uplatňovanie ustanovení WOAHA by malo primárny vplyv na detekciu atypickej BSE (H-BSE a L-BSE) s odhadovanou detekciou v priebehu nasledujúcich 5 rokov od nula do piatich prípadov H-BSE a od nula do štyroch prípadov L-BSE. Doplnením ustanovení WOAHA o systematické testovanie uhynutých hospodárskych zvierat (s núdzovým zabitím alebo bez neho) so zvýšeným vekovým

prahom 60 alebo 72 mesiacov by sa dosiahla detekčná schopnosť blízka súčasným úrovniam v EÚ. Tento prístup by umožnil dokumentovať účinnosť kontrolných opatrení BSE, poskytol by vedeckú záruku, že pokles C-BSE je trvalý, a umožnil by spoľahlivo monitorovať trendy atypickej BSE pri zachovaní citlivosti potrebnej na detekciu akéhokoľvek opätovného výskytu C-BSE. V konečnom dôsledku by to prispelo k zmierneniu rizika spustením okamžitých zákonných kontrolných opatrení v prípade zistenia prípadov. Úpravy požiadaviek EÚ na dohľad by mali zohľadniť akékoľvek potenciálne úpravy iných dostupných kontrolných opatrení BSE. Viac o posúdení je zverejnené tu:

<https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/doi/10.2903/j.efsa.2026.10044>

Parametre prieskumu na podporu návrhu detekčného prieskumu pre *Dendrolimus sibiricus*

Od roku 2025 úrad EFSA vykonáva expertné prieskumy s cieľom odhadnúť parametre prieskumu na detekciu prioritných škodcov EÚ uvedených v delegovanom nariadení Komisie (EÚ) 2019/1702 v prípadoch, keď vo vedeckej literatúre chýbajú informácie o špecifických škodcoch. Návrh a implementácia štatisticky spoľahlivých a na riziku založených prieskumov si vyžaduje kvantitatívne parametre, ako je účinnosť odberu vzoriek, prevalencia návrhu a relatívne riziko. Táto správa predstavuje odhadované hodnoty pre *Dendrolimus sibiricus* spolu s podpornými dôkazmi a odborným odôvodnením. Tieto hodnoty budú integrované do súpravy nástrojov EFSA na prieskum škodcov rastlín s cieľom podporiť členské štáty EÚ pri navrhovaní harmonizovaných prieskumov škodcov v celej EÚ. Viac o správe je zverejnené tu:

<https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/doi/10.2903/sp.efsa.2026.EN-10077>

Workshop o hodnotení bezpečnosti bielkovín v potravinách a krmivách – Alternatívne metódy a prístupy

Tento workshop preskúmal vedecké stanovisko úradu EFSA z roku 2025 k hodnoteniu bezpečnosti novoexprimovaných proteínov (NEP) a zhromaždil spätnú väzbu od viacerých zainteresovaných strán k alternatívnym, primeraným metódam hodnotenia rizika potravín a krmív, ktoré sú v súlade s 3R. Prezentácie sa zaoberali: postupným rámcom úradu EFSA založeným na hypotézach; stratégiou priemyslu zameranou na váhu dôkazov (WoE), ktorá zdôrazňuje realistickú expozíciu a ciele sledovanie; pokrokom v bioinformatike pre predikciu alergénosti a toxicity; a modernizovaným programom in vitro zameraným na fyziologicky relevantné modely trávenia a čriev. Pracovné skupiny skúmali (i) históriu bezpečného používania (HoSU), read-across/známosť a nástroje in silico; (ii) návrh a interpretáciu štúdií in vitro/in vivo; a (iii) možnosti harmonizácie medzi rámcami (napr. GMO, nové potraviny, potravinárske enzýmy, prípravky na ochranu rastlín). Účastníci v rámci jednotlivých zasadnutí podporili viacúrovňový prístup k analýze dôkazov (WoE), ktorý kladie dôraz na metódy in silico a in vitro, pričom štúdie na zvieratách sú vyhradené pre výnimočné prípady založené na hypotézach a uprednostňuje realistickú expozíciu. Medzi opakujúce sa potreby patria spoločné zásady pre HoSU/read-across, spravované a udržiavané databázy, validačné/kvalifikačné postupy a interpretačné kritériá pre metodiky nového prístupu (NAM) a celkové usmernenia, ktoré umožňujú konzistentné, medzisektorové uplatnenie a zároveň zachovávajú flexibilitu špecifickú pre daný kontext. Workshop sa skončil výzvou na prípadové štúdie overenia koncepcie, jasnejšie kritériá akceptácie a trvalú spoluprácu medzi regulačnými orgánmi a zainteresovanými stranami s cieľom operacionalizovať NAM a znížiť štandardné testovanie na zvieratách bez ohrozenia cieľov ochrany. Viac o workshope je zverejnené tu:

<https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/doi/10.2903/sp.efsa.2026.EN-10073>